

Bæredygtig byplanlægning

I Danmark og resten af verden er der de sidste mange år sket en kraftig og vedvarende urbanisering, og i dag bor størstedelen af befolkningerne i byer. 75 % af CO₂-udledningen kommer fra byerne, og derfor spiller de en meget central rolle i udviklingen mod et CO₂-neutralt samfund. Her er de største muligheder for udvikling, og de største muligheder for forbedring. En central udfordring for de større danske byer er, at mindske de 3.500 dødsfald, 100.000 astmatilfælde og 2 millioner sygedage, der ifølge Folkesundhedsrapporten i dag opstår på grund af luftforureningen.

Radikal Ungdom respekterer det kommunale selvstyre og byernes autonomi, og derfor skal dette program ses som et ønske og opfordring til de danske storbyer. Radikal Ungdom ønsker moderne byer, hvor beboerne kan leve fri for luftforurening, hedebølger, støjgener og farlig transport. Vi ønsker byer, som er CO₂-neutrale, som er grønne og med mange parker og træer, som er rene og sunde at leve i, som er optimeret for cyklister, kollektiv transport og virksomheder og som er dynamiske, energieffektive og smarte. Radikal Ungdom ønsker, at fremtidens byer er bæredygtige byer både miljø- og klimamæssigt, men også menneskeligt.

Holistiske tilgange til byplanlægning

Grundlæggende skal fremtidens storbyer tænkes om. Hvis vi skal opnå CO₂-neutrale byer, er det ikke nok at forbedre. Byplanlægningen skal planlægges holistisk. Det vil sige, at der i højere grad skal bygges i byklynger, hvor f.eks. skoler, bibliotek, indkøbsmuligheder og bolig er samlet for at opnå "community"-lignende bydele. Når der placeres virksomheder, skal de ikke "bare" ud på en industrivej, men implementeres sammenhængende i bybilledet. Ligeledes skal transportmulighederne være tænkt ind i byplanlægningen, så det spiller sammen med bylivet, frem for at presses ind efter der er bygget. Byerne er for mennesker, og derfor skal byerne være levende, grønne og lyse. Parker, træer, åndehuller og åbne pladser er derfor af vital karakter for borgernes livskvalitet og gør byen rigere.

Energieffektive bygninger

Der er meget stort potentiale for energibesparelser ved at have en fokuseret indsats for at energieffektivisere bygninger. Som regel er der også indeklimafordele ved renovering af gamle bygninger eller ved energieffektivt nybyggeri. Nybygninger tegner sig dog kun for ca. 1 % årligt af den samlede bygningsmasse, og derfor er det primært ved renoveringer, hvor der bør sættes ind med forskellige tiltag.

Derfor mener Radikal Ungdom at:

- ❓ Der bør foretages en udvidelse af reglerne for, hvilke investeringer der anses for rentable når energikonsulenter kommer ud og tjekker boliger. De nuværende regler er for konservative, især med tanke på at energipriserne vil stige fremover, hvorfor langsigtede investeringer bør ses mere positivt.
- ❓ Diskonteringsrenten skal sættes ned til max. 3,5 % for statens investeringer, så energiinvesteringer vil være mere rentabelt. Den nuværende diskonteringsrente er en unødvendig barriere.
- ❓ Beskatning af lavenergihuse bør ændres i forhold til areal-størrelse, således at der beskattes efter det indvendige areal og ikke det udvendige areal, som ellers er nuværende standard. Ændringen bør ske for at tage hensyn til at velisolerede ydermure forøger det bebyggede areal, uden at give mere indvendigt plads. Med de nuværende regler beskattes energieffektive bygninger derfor hårdere end almindelige bygninger.
- ❓ Generelt bør ejendomsbeskatningen omlægges, så den giver mere incitament til energirenoveringer, eksempelvis ved lavere beskatning for lavenergibygninger.

Affald og genbrug i byerne

Ressourcemangel vil i fremtiden blive større. Derfor er det en problemstilling, som også må være understøttet af fremtidens bæredygtige byer. En del af løsningen er affaldssortering og -håndtering, og fordelene er mange. Den helt rigtige måde at håndtere affaldet på i en by, kan både spare miljøet for udslip af giftige stoffer, og den pågældende kommune og dennes borgere for penge og tid, samt lugtgener. Ydermere kan det sikre genanvendelsen af mange dyrebare ressourcer.

Derfor mener Radikal Ungdom at:

- ❓ Systemet med nedgravede affaldscontainere, eksempelvis som i Aarhus, skal indføres i alle storbyer. Denne metode er billigst, medfører mindre skrald på gaderne og da det er lettere at tømme dem, er skraldevognen hurtigere ude af bybilledet.
- ❓ De nedgravede affaldscontainere skal kunne sortere husholdningsaffald, pap/papir, glas og batterier.
- ❓ Selvstændig sortering af plastik og metal skal indføres så snart det er teknisk muligt og rentabelt
- ❓ Biologisk affald ikke skal frasorteres, idet vi ønsker at bibeholde kraftvarmesystemet.
- ❓ Der ikke skal køre to parallelle systemer. Det bør ikke være således, at nogle bygninger er tilsluttet det tidl. system med skraldespande på hjul, mens andre er tilsluttet det nedgravede system. Dette fører bare til mere trafik med skraldebiler i byen.

Transport

Det er afgørende for enhver større by at have et velfungerende offentligt transportsystem og gode muligheder for fragt. Et centralt aspekt af storbyplanlægning er derfor også transport,

som desværre ofte nedprioriteres, hvilket betyder at transporten ofte først indtænkes efter resten af byplanlægningen, med et ineffektivt system som følge. I fremtidens byer skal transportsektoren tænkes ind i lokalplanerne, som et af de bærende elementer for at opnå en reel bæredygtig byplanlægning. Radikal Ungdom ønsker, at fjerne kravene til anlægning af parkeringspladser ved ny- eller tilbygning. På nuværende tidspunkt pålægger kommunerne i de større byer entreprenørerne at konstruere en vis mængde parkeringspladser pr. kvadratmeter eller lejlighed. Disse skaber en forventning om gratis eller billig parkering hos byens indbyggere såvel som turister. Desuden trækker det flere biler til byerne, hvilket forårsager luftforurening, og underminerer den offentlige transportindsats.

Der bør i stedet satses på flere "parkér & rejs-anlæg" i udkanten af storbyerne med gode muligheder for offentlig transport til centrum, cykelleje eller samkørsel i elbiler, der ikke giver samme luftforurening. Dette giver incitament til at flytte bilismen væk fra centrum af storbyerne og mindske trængsel og luftforurening, men stadig bevare fleksibiliteten til at transportere sig fra oplandet til storbyen, hvilken den offentlige transport ikke kan klare alle steder.

Radikal Ungdom mener at:

- ❓ Storbyerne skal have lov til at indføre bompenge indtil et reelt roadpricing-system kan indføres nationalt.
- ❓ Der skal skabes incitament for hurtigere indførelse af elbiler, såsom gratis parkering i byerne og el-ladestationer.
- ❓ Der skal oprettes cykel-pendlerruter som skal sammenkobles med kollektiv transport.
- ❓ Storbyerne skal kunne etablere en miljøzone uden regeringens indblanding. I miljøzonerne stilles der yderligere krav til køretøjernes udledninger, ligesom der investeres i støjdæmpende belægning på meget trafikerede veje
- ❓ De kommunale krav til antallet af parkeringspladser pr. nyopført bygning skal fjernes for at mindske udgifterne ved at forny byer.
- ❓ Der skal oprettes flere "parkér & rejs-anlæg" i udkanten af storbyer, så det stadig er muligt at køre til byen fra oplandet, men fordelagtigt ikke at køre helt til centrum.

Grønne områder

Grønne områder i byerne, samt "grønne tage", kan være med til at løse støj- og luftforureningen i de moderne storbyer. Ligeledes viser forskning at planter og træer positivt påvirker livskvaliteten og humøret hos mennesker. Den grønne beplantning forbedrer også gadebilledet og bymiljøet, og er samtidig med til at mindske belastningen på kloaksystemet.

Derfor mener Radikal Ungdom at:

- ❓ Der skal flere træer i storbyerne, som sænker temperaturen, mindsker luftfugtigheden, reducerer luft-, lugt- og støjforurening, samt risikoen for hedeølger.
- ❓ Der skal skabes en incitamentsstruktur, så etableret byggeri med fordel kan beplante sine tage.
- ❓ Lokalplaner i langt højere grad skal opprioritere parker og grønne "åndehuller", således at der er grønne områder indenfor 15 minutter gåafstand
- ❓ Kommunerne bør benytte calciummagnesiumacetat (CMA) i stedet for vejsalt. Kommunerne vil spare penge på færre ødelagte træer, og bilerne ruster ikke af kontakt med CMA; så de holder længere. Samlet sparer samfundet penge på dette. CMA bør også være lettere tilgængeligt for private.

Infrastruktur

For at en moderne storby kan hænge sammen på den mest optimale måde, skal den usynlige infrastruktur optimeres. De sidste år er kloaksystemet blevet overbelastet, hvilket har medført store omkostninger, både for det offentlige, det private erhverv og borgerne. Dette skyldes først og fremmest mange års nedprioritering og misvedligholdelse, og i fremtiden vil udfordringerne for infrastrukturen kun blive større, grundet klimaforandringer.

Radikal Ungdom mener at:

- ❓ Storbyerne skal påbegynde renoeringen af kloaknettet, da nettet de seneste mange år ikke er blevet vedligeholdt. Endvidere vil regnmængden i fremtiden øges markant grundet klimaforandringerne, og kloaknettet er i dag ikke i stand til at kapere vandmængden
- ❓ Der skal graves bassiner og kanaler i byerne på specielt lave og udsatte steder, da dette forsinker regnvandets vej til kloakken. Disse områder med regnvandsbassiner kan, ud over funktionen som vandmængdeforsinker, fungere som nye rekreative områder.
- ❓ Smartgrid først og fremmest skal implementeres i storbyerne, da det er her det er lettere at indføre og med størst potentiale.